

Budsjettrenter 2023-2026 for kommuner og fylkeskommuner

Oppdatert: 4.oktober 2023

Kommunal sektor er en av de største låntagergruppene i Norge. Gjelden er økende og for mange kommuner er rentekostnadene betydelige. Det er av stor betydning hvilke renter som legges til grunn i budsjettsammenheng, både for å få en riktig prognose, men også for å vise handlingsrommet for kommunens virksomhet.

KLP får jevnlig spørsmål fra sine eiere og offentlige kunder hvilke budsjettrenter som bør legges til grunn for kommende fireårsperiode. For å beregne dette tar vi utgangspunkt i Norges Banks rentesyn samt renteforventninger i markedet. Budsjettrentene i dette dokumentet omhandler perioden 2023–2026.

Rentemarkedet

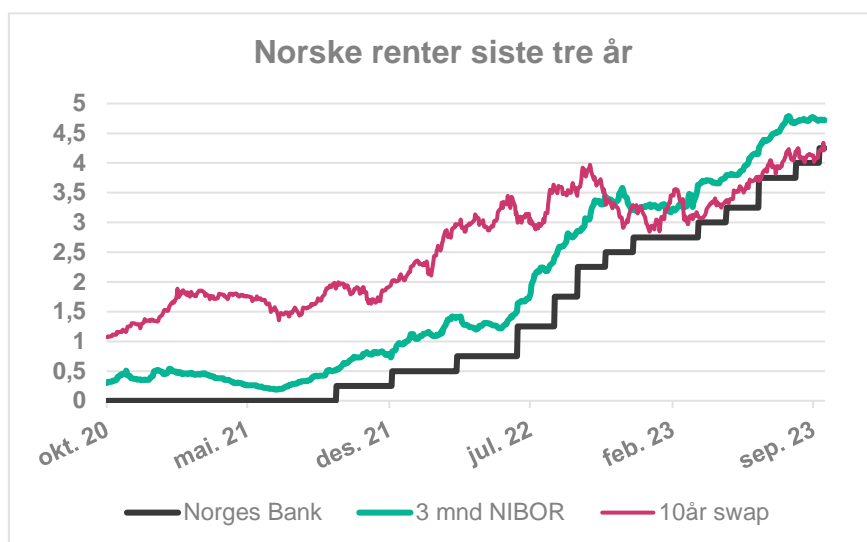
Kommuner og fylkeskommuner har låneporteføljer normalt bestående av lån med både fast og flytende rente. Overordnet styres sammensetningen av låneporteføljen av finansreglementet. Finansreglementet skal legge føringer for risikonivået i finansforvaltningen, vanligvis med mål om forutsigbarhet og stabilitet i lånekostnadene.

Det er vanlig å skille renter mellom «korte» og «lange» renter. Det er ikke noen offisiell definisjon hvor skillet mellom disse går, men korte renter regnes vanligvis opptil 2 år, og lange renter fra 2 år og over. Typiske kjennetegn ved korte og lange renter vil være følgende:

Korte renter (Opptil 2 år)	Lange renter (Over 2 år)
Påvirkes først og fremst av styringsrenten.	Påvirkes først og fremst av forventning om vekst og inflasjonsutvikling.
Renteendringer fra Norges bank slår umiddelbart ut i korte renter.	Påvirkes hovedsakelig av utenlandske langrenter samt en viss grad av de norske kortrentene.

Ved utsikter til høyere vekst og inflasjon vil de lange rentene normalt stige, mens vi får motsatt bevegelse ved forventninger om nedgang. Videre ser vi at lange renter mellom land i stor grad har de samme bevegelsesmønstrene. Bevegelsene er i stor grad synkroniserte og det er hovedsakelig de største økonomiene i verden som påvirker retningen. Unntak fra

dette vil kunne være land hvor det stilles spørsmål rundt landets evne til å betjene egen gjeld, i slike land vil rentene stige hvis mange investorer selger seg ut av landets statsgjeld.

Norges Banks styringsrente

Er Norges Banks viktigste virkemiddel for å stabilisere prisveksten og utviklingen i norsk økonomi. Styringsrenten er renten som bankene får på sine innskudd i Norges bank opp til et fastsatt beløp – en kvote.

Les mer om styringsrenten [her](#)

Budsjettrenter 2023 - 2026

Hvilke budsjettrenter vil være riktige å legge til grunn de kommende årene? Etter vår oppfatning vil det være riktig å ta utgangspunkt i Norges Banks renteprognose samt renteforventninger i rentemarkedet. Norges Banks prognoser gjenspeiles i rentebanen mens markedets renteforventninger kan leses av FRA-rentene.

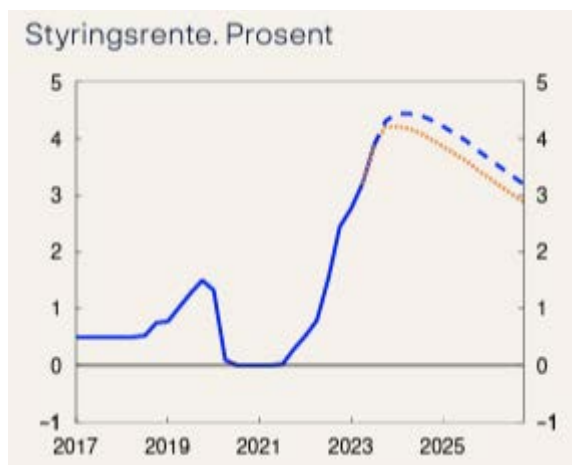
Rentebanen

Hvert kvartal legger Norges Bank ut «Pengepolitisk rapport». I denne rapporten offentliggjøres rentesyn («Rentebanen») for de nærmeste årene.

FRA-rentene

Markedets forventninger om utvikling i NIBOR-rentene frem i tid.

Grafen under viser Norges Banks rentebane i henhold til Pengepolitisk Rapport fra september 2023:

Kilde: Norges Bank. Pengepolitisk rapport september 2023

Mørk stiptet linje = september 2023 Oransje linje = juni 2023

Konklusjon

Tabellen under viser anslag på budsjettrenter for kommuner og fylkeskommuner for perioden 2023 – 2026. Dette gjelder lån med flytende rente, som typisk vil være NIBOR-lån med flytende margin og pt-lån. Det er lagt snittverdier til grunn for de enkelte årene.

Gjennomsnitt per år	Budsjettrenter lange lån (NIBOR- og pt-lån)	Norges Banks rentebane	3 mnd NIBOR basert på Norges Bank *	Anslag 3 mnd NIBOR Rentemarkedet	Snitt Norges Bank og rentemarkedet	Marginpåslag kommune på NIBOR
2023	5,4 %	4,3 %	4,8 %	4,8 %	4,8 %	0,6 %
2024	5,4 %	4,4 %	4,8 %	4,7 %	4,8 %	0,6 %
2025	4,9 %	4,0 %	4,4 %	4,3 %	4,3 %	0,6 %
2026	4,5 %	3,4 %	3,8 %	4,0 %	3,9 %	0,6 %

Forutsetninger: Beregningene har lik vektning mellom Norges Banks rentebane og renteforventningene i markedet
Pengemarkedspåslaget er lagt inn med 0,50%-enheter i 2023 og 0,40% de øvrige årene. Påslag for lange lån er 0,60%

Lange lån har historisk hatt et påslag mellom 0,30 og 0,60 prosentpoeng over NIBOR. Dette vil naturlig nok kunne variere over tid, men i tabellen er det benyttet et påslag på 0,60 prosentpoeng. Kommuner som ønsker å justere denne i sine budsjettrenter står selvfølgelig fritt til det.

Kommuner som bruker ulike låneprodukter og helt eller delvis faste marginer, må ta hensyn til dette i budsjetteringen.